

ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 339.74.025.12:339.137.2
JEL Classification F31, G18, O24
DOI 10.33111/EE.2025.54.GronaA

Andrii Grona

*PhD student of the department of
International Economic
Relations, Business and Tourism,
Kyiv Aviation Institute
ORCID: 0000-0002-6050-6500*

Грона Андрій Вадимович

*аспірант кафедри
міжнародних економічних
відносин, бізнесу та туризму,
ДУ «Київський авіаційний
інститут»*

ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК ФАКТОР АДАПТАЦІЇ ДО ЗРОСТАЮЧОЇ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Анотація. Валютне регулювання — важливий чинник покращення економічної ситуації будь-якої країни та фактор адаптації до зростаючої конкуренції на глобальному ринку. Розуміння впливу валютного регулювання на глобальну конкуренцію потребує уваги до теоретико-методологічних підходів дослідження ролі валютного регулювання як фактору адаптації національної економіки до зовнішніх викликів на сучасному етапі. У статті досліджуються фактори впливу валютного регулювання на конкурентоспроможність національної економіки, визначені основні заходи підвищення якості валютного регулювання, ринкові та адміністративні інструменти валютного регулювання. Запропоновано приділяти увагу валютним інструментам, реалізації ефективної монетарної політики, фіскальної політики для адаптації до зовнішнього середовища в умовах зростання глобальної конкуренції.

Ключові слова: валютне регулювання, конкурентоспроможність, монетарна політика, валютний курс, фінансова інфраструктура, інструменти валютного регулювання, валютний контроль.

FOREIGN EXCHANGE REGULATION AS A TOOL FOR ADAPTATION TO GROWING GLOBAL COMPETITION

Annotation. Currency regulation is an important factor in improving the economic situation of any country and acts as a factor of adaptation to growing competition in the global market. Understanding the impact of currency regulation on global competition requires attention to theoretical and methodological approaches to studying the role of currency regulation as a factor in adapting the national economy to external challenges at the current stage. Currency regulation affects various aspects of the economy, so the disclosure of the issue

contributes to a deeper understanding of how currency policy is integrated into the general economic context and affects the competitiveness of national agents. The article focuses on the fact that effective currency regulation through the exchange rate contributes to the creation of a stable economic environment, ensuring conditions for effective integration into global markets, and thereby increasing the country's competitiveness in the global market. It is the exchange rate that is the important instrument of currency regulation that influences the entire economy of any country.

The author identifies the factors influencing currency regulation on the competitiveness of the national economy, reveals the main measures to improve the quality of currency regulation, and market and administrative instruments of currency regulation. It is shown that the stabilization of the exchange rate allows to reduce the risks associated with currency fluctuations, which has a positive effect on the competitiveness of exporters; reduces uncertainty regarding investment decisions. The article also reveals the characteristics of currency regulation instruments as a factor in the adaptation of national agents to increasing competitiveness in the global market.

To adapt to the growing global competition of national agents, the article recommends paying attention to the implementation of effective monetary and fiscal policies.

Key words: currency regulation, competitiveness, monetary policy, exchange rate, financial infrastructure, currency regulation instruments, currency control

Вступ. Зростання конкуренції на міжнародних ринках за набуття переваг, збільшення обсягів міжнародної торгівлі, тренд цифровізації та просування новітніх технологій створюють нові умови для усіх агентів міжнародної економічної діяльності. За глобалізації та розширення обсягів міжнародної торгівлі вагомому значення набувають відносини між державами, які залежать від механізму валютного регулювання. Валютне регулювання має суттєвий вплив на відносини між державами, міжнародну торгівлю, конкурентоспроможність агентів міжнародної економічної діяльності.

Постановка завдання. Метою статті є розкриття теоретико-методологічних підходів дослідження ролі валютного регулювання як фактору адаптації національної економіки до зростаючої глобальної конкуренції на сучасному етапі.

Результати. Ефективне валютне регулювання сприяє створенню стабільного економічного середовища та забезпеченню умови для ефективної інтеграції у глобальні ринки, зокрема через стабілізацію валютного курсу. Основні фактори впливу валютного регулювання на конкурентоспроможність національної економіки наведено на рис. 1.

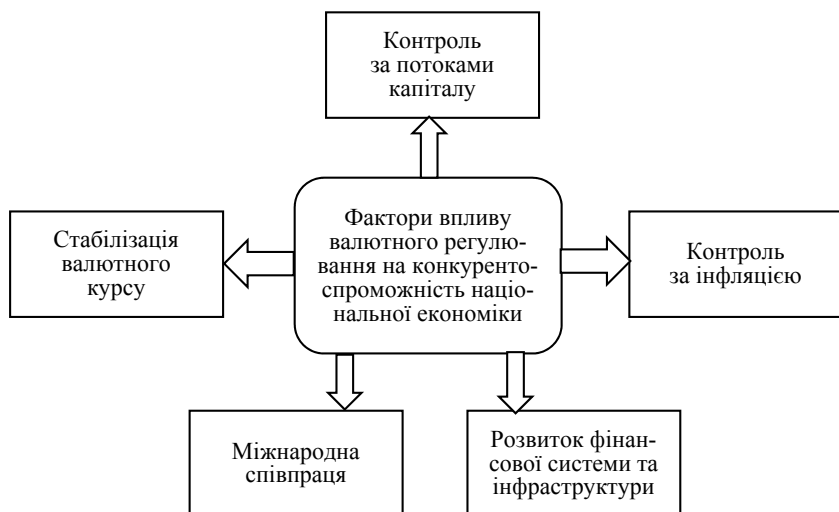

Рис. 1. Основні фактори впливу валютного регулювання на конкурентоспроможність національної економіки

Джерело: розроблено автором самостійно.

Валютний курс як важливий інструмент валютного регулювання є тим фактором, який впливає на економіку, фінансові ринки та громадян. Валютний курс може мати як позитивні, так і негативні наслідки, але вкрай важливо створити умови, які підтримують конкурентоспроможність національних агентів [8]. Валютний курс відображає елементи конкурентоспроможності, і його оцінка є важливою, оскільки охоплює впливи безлічі факторів, але в той же час його зміна має численні наслідки для зовнішньої конкурентоспроможності, реальної економіки та фінансових ринків.

Стабільний валютний курс дозволяє зменшити ризики, пов'язані з валютними коливаннями, що позитивно впливає на конкурентоспроможність експортерів, і сприяє зниженню витрат на закупівлю сировини та компонентів, що є критичним для виробництва конкурентоспроможної продукції.

Отже, валютний курс є визначальним фактором конкурентоспроможності, оскільки зростають торговельні відносини між країнами, збільшується кількість агентів міжнародної економічної діяльності, а надходження та платежі пов'язані з розвитком валютного ринку.

Коли обмінний курс національної валюти стабільний, це може бути фактором, що впливає на конкурентоспроможність і може викликати високу довіру до використання цієї валюти. Звідси курс

валюти стає імпульсом для збільшення чи зменшення обсягу міжнародної торгівлі та є визначальним фактором для конкурентоспроможності [8, с. 9].

Валютне регулювання допомагає уникнути надмірної волатильності на ринку шляхом контролю припливу та відтоку капіталу. Слід зазначити, що валютні курси завжди коливаються через шоки попиту та пропозиції на міжнародному ринку. З глобалізацією, лібералізацією капіталу та домінуванням ринкової економіки валютний ризик почав займати важливе місце серед фінансових ризиків, особливо в країнах з перехідною економікою та країнах, що розвиваються.

Висока волатильність обмінних курсів відповідно до напрямку глобальних грошових потоків висунула сприйняття валютного ризику на перший план навіть в агентах, які не займаються зовнішньоекономічною діяльністю. Валютний ризик і хеджування стають важливими завданнями для агентів, які піддаються ризику обмінного курсу і хочуть мінімізувати невизначеність щодо неочікуваних змін курсу. Варто усвідомити необхідність управління валютним ризиком із стратегічної позиції для підняття рівня конкурентоспроможності та врахування довгострокової зміни валютного курсу та його впливу на майбутні грошові потоки.

Стабільне валютне середовище створює довіру інвесторів, що сприяє притоку як внутрішніх, так і іноземних інвестицій. Стабілізація валютного курсу означає меншу ймовірність різких коливань вартості національної валюти, знижує невизначеність щодо прийняття інвестиційних рішень, що дозволяє інвесторам впевненіше прогнозувати дохід від своїх інвестицій, оскільки ризик втрат через несприятливі валютні коливання мінімізується. Загалом стабільне валютне середовище зазвичай свідчить про ефективне управління макроекономічними процесами та сильні інституції, і означає те, що держава в змозі підтримувати стабільність курсу і контролювати інфляцію, тому інвестори більше довіряють фінансовій системі країни та розглядають її як безпечне місце для розміщення капіталу.

Ефективність монетарної політики залежить від того, наскільки економіка відкрита для міжнародної торгівлі [10, с. 13]. Для підвищення конкурентоспроможності національних агентів необхідно створити оптимальні умови кредитування, так низька інфляція сприяє зниженню процентних ставок, що полегшує доступ до агентів фінансових ресурсів. Стабільна валютна політика допомагає контролювати інфляційні процеси, що забезпечує передбачуваність економічного середовища для бізнесу.

Стабільне валютне середовище і сучасна фінансова інфраструктура сприяють зниженню вартості капіталу. Це дозволяє підприємствам отримувати фінансування на вигідніших умовах, що, у свою чергу, стимулює інвестиції у виробничі потужності, технологічні оновлення та інновації. Розвиток фінансової інфраструктури, включаючи сучасні платіжні системи, електронні платформи та інші цифрові технології, забезпечує оперативну обробку транзакцій, підвищує прозорість фінансових операцій і зменшує транзакційні витрати. Валютне регулювання може стимулювати розвиток фінтех-сектору, що підвищує ефективність роботи банківської системи та інших фінансових установ. Це сприяє підвищенню ефективності бізнес-процесів і конкурентоспроможності агентів на внутрішньому та міжнародному ринках.

Удосконалення фінансової інфраструктури та стабільність валютного курсу створюють сприятливий клімат для залучення як внутрішніх, так і прямих іноземних інвестицій. Розвинений ринок капіталу забезпечує підприємствам можливість отримання необхідних ресурсів для розширення діяльності, що зміцнює їх позиції в умовах глобальної конкуренції.

Відповідно до європейських стандартів основними заходами підвищення якості валютного регулювання є:

- здійснення монетарної політики на основі інфляційного таргетування;
- забезпечення режиму гнучкого валютного курсу;
- зниження вартості кредитних грошей в країні;
- модернізація систем регулювання та нагляду;
- підвищення прозорості та стабільності [7].

Валютне регулювання сприяє гармонізації стандартів та узгодженню політик з іншими країнами, міжнародними організаціями, що полегшує інтеграцію національних агентів у світову економіку.

Отже, валютне регулювання впливає на національну конкурентоспроможність та конкурентоспроможність національних агентів шляхом створення стабільного валютного середовища, контролю за капітальними потоками, підтримки монетарної політики та стимулювання інновацій. Ці механізми забезпечують умови для зростання виробництва, залучення інвестицій і інтеграції національної економіки у глобальний ринок, що в кінцевому підсумку підвищує конкурентоспроможність як окремих суб'єктів, так і економіки в цілому (рис. 1).

Ю. Деркач зазначає, що валютне регулювання здійснюється за допомогою ринкових та адміністративних інструментів:

- ринковими інструментами є проведення валютних інтервенцій, диверсифікація золотовалютних резервів, регулювання валютного курсу;

- адміністративними інструментами виступають девальвація або ревальвація, а також валютні обмеження [3].

О. І. Береславська і В. А. Овсяник інструменти валютного регулювання поділяють на:

- ринкові, економічні (опосередкованого впливу) на традиційні — валютні інтервенції, управління міжнародними резервами, процентна політика, і специфічні — хеджування валютних ризиків, а також ф'ючерси, форварди, опціони, свопи;

- неринкові (адміністративні): валютні обмеження — ліміти, нормативи, ліцензії, і валютний контроль — пруденційний нагляд [2].

Інструменти валютного регулювання як фактор адаптації національних агентів до посилення конкурентоспроможності на глобальному ринку наведено на рис. 2.

Отже, *валютні інтервенції* виступають важливим інструментом валютного регулювання. Основою для проведення інтервенцій на валютному ринку є золотовалютні резерви. За допомогою інтервенцій на валютному ринку національні банки впливають на обмінний курс, здійснюючи політику валютної стабілізації національної грошової одиниці. Валютні інтервенції виступають допоміжним засобом режиму інфляційного таргетування, завданнями яких в середньостроковій перспективі є підтримка цілей щодо досягнення цінової стабільності [5, с. 103]. Водночас за нестабільного розвитку економіки проведення валютних інтервенцій у поєднанні з іншими інструментами є однією з умов забезпечення сприятливого реального ефективного обмінного валютного курсу.

Диверсифікація золотовалютних резервів — це процес державного управління, який розглядається як сукупність заходів, що здійснюються Урядом через спеціально створені установи [9, с. 44].

Диверсифікація золотовалютних резервів сприяє ефективному управлінню ризиками та забезпеченню фінансової стабільності. Диверсифікація дозволяє зменшити залежність від однієї валюти чи активу, що знижує ризик втрат у випадку різких коливань чи девальвації окремої валюти. Розподіл резервів між різними валютами, дорогоцінними металами та іншими активами сприяє збереженню їхньої купівельної спроможності у періоди нестабільності або економічних шоків.

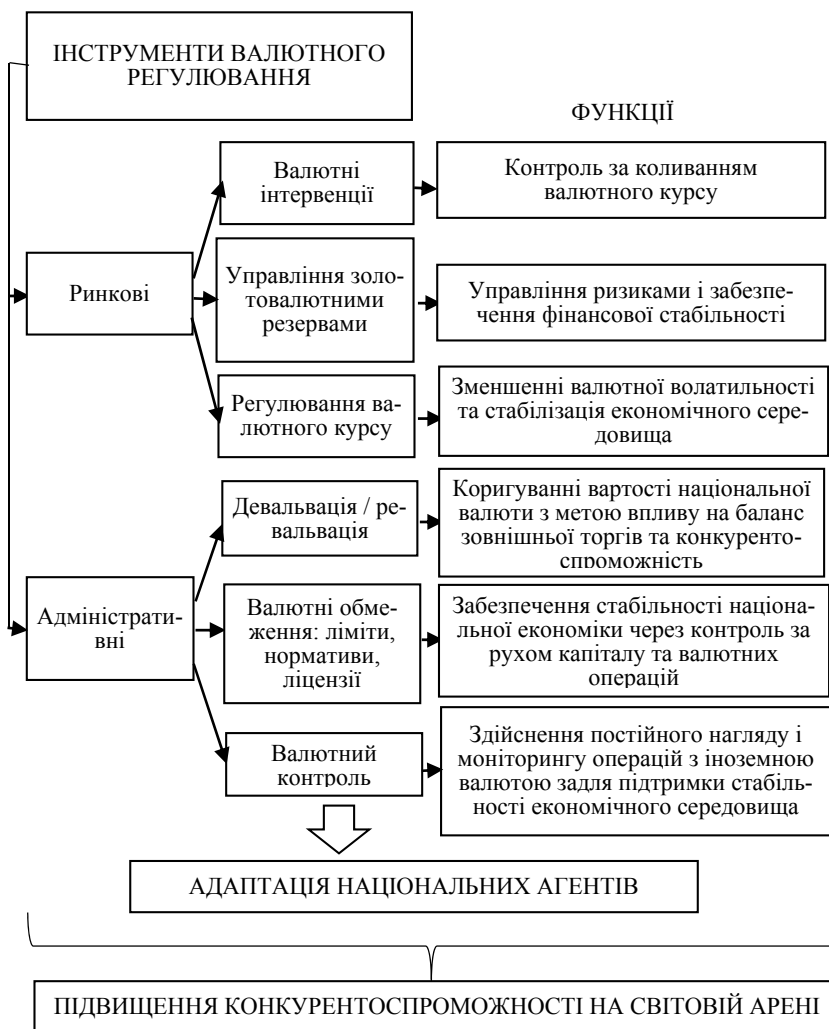

Рис. 2. Інструменти валютного регулювання як фактор адаптації національних агентів до посилення конкурентоспроможності на глобальному

Джерело: розроблено автором самостійно.

В умовах нестабільності, як зазначає В. Козюк, «відхід від традиційних резервних валют у нетрадиційні резервні валюти та неринкові портфелі теоретично повинен підвищити монетарну стабільність» [4, с. 127].

Диверсифікований портфель резервів забезпечує державі можливість оперативно реагувати на зовнішні економічні виклики, здійснюючи валютні інтервенції або підтримуючи стабільність курсу національної валюти. Розподіл активів серед різних інструментів і валют дозволяє зменшити вплив негативних подій в окремих країнах або регіонах, що сприяє більшій стійкості економіки. Отже, диверсифікація золотовалютних резервів сприяє загалом захисту національної економіки від зовнішніх фінансових ризиків та забезпечує стабільність валютного ринку.

Регулювання валютного курсу здійснюється для забезпечення стабільного й передбачуваного економічного середовища, що сприяє ефективній взаємодії національної економіки з глобальним ринком. Це досягається:

- по-перше, за рахунок забезпечення стабільності національної економіки шляхом зменшити валютної волатильності, що сприяє стабільності внутрішнього ринку, контролю за інфляцією та зниженню економічних ризиків. Водночас дискусії про волатильність валютних курсів засвідчують невдоволення принципами монетарних взаємин [4, С.9];

- по-друге, підвищення конкурентоспроможності національних агентів. Стабільний та передбачуваний обмінний курс дозволяє національним агентам ефективно планувати свою діяльність, а також сприяє зниженню витрат на хеджування валютних ризиків і створює сприятливі умови для експорту та імпорту;

- по-третє, за допомогою валютного регулювання держава може протидіяти надмірній спекулятивній активності на валютному ринку, що дозволяє уникнути раптових і небажаних коливань курсу;

- по-четверте, регулювання курсу валюти дозволяє центральному банку ефективніше впливати на загальну грошову масу в економіці, коригувати процентні ставки та підтримувати фінансову стабільність.

Девальвація та ревальвація здійснюють вплив на конкурентоспроможність національних агентів на глобальному ринку. У сучасному глобалізованому світі курси валют відіграють значну роль у формуванні економіки країн. Девальвація включає зниження урядом вартості національної валюти в порівнянні з іноземними валютами. За системи фіксованого обмінного курсу уряд проводить девальвацію, коли обмінний курс підвищується. Ревальвація означає підвищення урядом вартості національної валюти. Вплив ревальвація та девальвація в економіці держав показано на рис. 3.

Рис. 3. Девальвація і ревальвація як інструмент валютного регулювання
Джерело: [11].

Ревальвація і девальвація можуть суттєво вплинути на торговельний баланс експортоорієнтованих економік. Ревальвація може зробити експорт дорожчим, а імпорт — дешевшим, що призведе до торгового дефіциту. З іншого боку, девальвація може зробити експорт дешевшим, а імпорт — дорожчим, що призведе до активного сальдо торгівлі.

Конкурентоспроможність експорту тісно пов'язана з валютними оцінками. Ревальвація може зробити експорт дорожчим, знизивши конкурентоспроможність експортоорієнтованих економік. І навпаки, девальвація може здешевити експорт, підвищивши конкурентоспроможність експортоорієнтованих економік.

Ревальвація та девальвація валюти також можуть мати значний вплив на інфляцію. Ревальвація може призвести до зниження інфляції, оскільки імпорт стає дешевшим, тоді як девальвація може призвести до підвищення інфляції, оскільки імпорт стає дорожчим.

Центральні банки можуть втручатися у валютні ринки, щоб вплинути на оцінку валюти. Наприклад, центральний банк може купити свою валюту на валютному ринку, щоб збільшити її вартість, або продати свою валюту, щоб зменшити її вартість. втручання центрального банку може вплинути на оцінку валюти, але воно не завжди ефективно в довгостроковій перспективі.

Отже, девальвація стимулює експорт, завдяки збільшенню експорту та зменшенню імпортного попиту може сприяти покращенню торговельного балансу, може використовуватися як реакція на зовнішньоекономічні дисбаланси, зменшувати ризики; ревальвація допомагає стримувати інфляцію, сприяє зміцненню

купівельної спроможності, допомагає повернути валютний курс до найбільш реалістичного рівня, зменшувати ризики для агентів, які виходять на глобальні ринки. Звідси застосування ревальвація та девальвації може сприяти адаптації економіки до глобальних умов і підвищенню конкурентоспроможності національних агентів.

Валютні обмеження як інструмент валютного регулювання забезпечують стабільність національної економіки через контроль за рухом капіталу та валютних операцій. Валютні обмеження дозволяють державі регулювати припливи та відтоки капіталу, що допомагає запобігти раптовому відтоку інвестицій і підтримувати баланс платежів.

Так, на сьогодні в Україні, в умовах повномасштабного вторгнення, діють наступні валютні обмеження [6; 1, с. 348]: на валютні перекази, на купівлю іноземної валюти, контроль експортно-імпортних операцій — вимога репатріації валютної виручки, ліміти на зняття готівкової валюти, ліцензування валютних операцій — індивідуальні ліцензії НБУ, обмеження на торгівлю іноземною валютою — регулювання міжбанківського валютного ринку.

Валютні обмеження сприяють збереженню валютних резервів та запобігають надмірній залежності від зовнішніх джерел фінансування, що є важливим для збереження довіри до національної економіки. Пом'якшення валютних обмежень, на думку НБУ в умовах повномасштабного вторгнення підтримає обороноздатність країни, роботу українських підприємств та Ядерного страхового пулу. Отже, основна функція валютних обмежень полягає у зменшенні валютних ризиків, запобіганні спекуляціям і стабілізації економічного середовища, що, в свою чергу, сприяє підтримці конкурентоспроможності національних агентів та загальній економічній безпеці.

Завдяки *валютному контролю* як інструменту валютного регулювання відбувається здійснення постійного нагляду та моніторингу операцій з іноземною валютою з метою забезпечення дотримання законодавства, попередження валютних спекуляцій та підтримання стабільності економічного середовища.

Цілі валютного контролю є багатогранними, спрямованими на досягнення різних економічних і політичних цілей. Ці цілі включають: стабілізацію обмінних курсів шляхом регулювання попиту та пропозиції на іноземну валюту; збереження урядами контролю над своєю монетарною політикою, такою як процентні ставки та пропозиція грошей, без зовнішнього втручання; захист валютних резервів країни, забезпечуючи достатній запас іноземної валюти для підтримки своїх економік у скрутний час, зокрема під час

валютних криз або дефіциту платіжного балансу; забезпечення стабільного середовища, зменшуючи ризики, пов'язані з валютними спекуляціями, спекулятивними атаками та валютними кризами; управління платіжним балансом країни, впливаючи на потік імпорту та експорту, а також на рух капіталу. Валютний контроль є результатом оптимальної проблеми монетарної та фінансової політики [12].

Однією з функцій валютного контролю полягає у забезпеченні прозорості, законності та стабільності валютних операцій, що є ключовим елементом у підтримці економічної безпеки і конкурентоспроможності національної економіки.

Висновки. За сучасних умов світового економічного розвитку, зростання глобальної конкуренції, національного економічного розвитку вплив на конкурентоспроможність національних агентів має валютне регулювання. Ефективне валютне регулювання забезпечує умови для ефективної інтеграції у глобальні ринки, сприяє створенню стабільного економічного середовища, підвищує конкурентоспроможність національних агентів.

До основних факторів впливу валютного регулювання на конкурентоспроможність національної економіки віднесено таке: стабілізація валютного курсу, контроль за потоками капіталу, контроль за інфляцією, розвиток фінансової інфраструктури, міжнародна співпраця.

Основні інструменти валютного регулювання, які використовуються державами, виконують специфічні функції та сприяють адаптації національних агентів до зовнішнього середовища і підвищують їх конкурентоспроможність на світовій арені. Це такі інструменти, як валютні інтервенції, диверсифікація золотовалютних резервів, регулювання валютного курсу, девальвація / ревальвація, валютні обмеження, валютний контроль (надзор). Так, для зростання доходу для уряду слід приділяти увагу ефективному валютному контролю. Усі інструменти сприяють стабілізації економічного середовища і забезпечують підвищення конкурентоспроможності.

Література

1. Антонюк О.І., Катаєва С.Б. Валютні регулювання та валютні обмеження у сучасних умовах. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1 (52). С. 345-351. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-48>.
2. Береславська О. І., Овсяник В.А. Інструменти валютного регулювання: структура та класифікація. *Збірник наукових праць Національного*

університету державної податкової служби України. 2014. № 1. С.6-13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnudps_2014_1_3

3. Деркач Ю. Використання інструментів валютного регулювання в умовах воєнного стану. *Трансформаційна економіка*. 2023. №3 (03), С.21-25. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-3-4>

4. Козюк В. Резервні валюти: глобальний периметр нестабільності: монографія Тернопіль: Астон, 2015. 468 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/18912/1/monetary%20choose.pdf>

5. Моторнюк У. І., Завербний А. С., Малиновська О. Я., Теребух М. І. Валютні інтервенції як інструмент валютної політики: світовий досвід та особливості застосування в Україні. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2020. Вип. 2, №1. С.97-106.

6. НБУ. Стратегія пом'якшення валютних обмежень, переходу до більшої гнучкості обмінного курсу та повернення до інфляційного таргетування. 2024. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/liberalization>.

7. НІСД. Шляхи підвищення якості регулювання фінансової системи відповідно до європейських стандартів надання фінансових послуг. Аналітична записка. 2015. URL: <https://www.niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/shlyakhi-pidvischennya-yakosti-regulyuvannya-finsanovoi-sistemi-vidpovidno>

8. Bostan I., Toderășcu C. & Firtescu B. (2018). Exchange Rate Effects on International Commercial Trade Competitiveness. *Journal of Risk and Financial Management*. 2018. №11(2). P.1-11. URL: <https://doi.org/10.3390/jrfm11020019>

9. Britchenko I., Vlasenko Y. State Regulation of the National Currency Exchange Rate by Gold and Foreign Currency Reserves Management. *Tarnobrzeg*, 2018. 188 p.

10. Mehtiyev J., Magda R. & Vasa L. Exchange rate impacts on international trade. *Economic Annals-XXI*. 2021. Вип. 190 №5-6(2). С.12-22. DOI: <https://doi.org/10.21003/ea.V190-02>.

11. Revaluation Vs Devaluation. *Faster Capital*. URL: <https://fastercapital.com/topics/revaluation-vs-devaluation.html>

12. Schmitt-Groh S., M. in Uribe. Exchange Controls as a Fiscal Instrument. *American Economic Association*. 2023. December 20. 54 p. URL: [ExchangeControlsAsAFiscalInstrument_preview.pdf](https://www.aeaweb.org/conferences/2023/papers/ExchangeControlsAsAFiscalInstrument_preview.pdf)

Reference

1. Antonyuk O.I., Katatieva S.B. (2025). Currency regulations and currency restrictions in modern conditions. *Stalyi rozvytok ekonomiky*. № 1 (52). P. 345-351. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-48> [in Ukraine].

2. Bereslavskaya O. I., Ovsyanyk V. A. (2014). Currency regulation instruments: structure and classification. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoho universytetu derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy*. №1. P. 6-13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnudps_2014_1_3 [in Ukraine].

3. Derkach Y. (2023). The use of currency regulation tools in martial law. *Transformatsiina ekonomika*. (3 (03). P. 21-25. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-3-4> [in Ukraine].
4. Kozyuk V. (2015). Reserve currencies: the global perimeter of instability: monograph Ternopil: Aston, 468 p. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/18912/1/monetary%20choose.pdf> [in Ukraine].
5. Motornyuk U. I., Zaverbnyi A. S., Malinovska O. Ya., Terebukh M. I. (2020). Currency interventions as a tool of monetary policy: world experience and peculiarities of application in Ukraine. *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia ta problemy rozvytku*. Vol. 2, No. 1. P.97-106. [in Ukraine].
6. NBU. (2024). Strategy for easing currency restrictions, moving to greater exchange rate flexibility, and returning to inflation targeting. <https://bank.gov.ua/ua/markets/liberalization> [in Ukraine].
7. NISD. (2015). Ways to improve the quality of financial system regulation in accordance with European standards for the provision of financial services. Analytical note. URL: <https://www.niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/shlyakhi-pidvischennya-yakosti-regulyuvannya-finansovoi-sistemi-vidpovidno> [in Ukraine].
8. Bostan I., Toderasçu C. & Firtescu B. (2018). Exchange Rate Effects on International Commercial Trade Competitiveness. *Journal of Risk and Financial Management*, 11(2), 19. P. 1-11. <https://doi.org/10.3390/jrfm11020019>
9. Britchenko I., Vlasenko Y. (2018). State Regulation of the National Currency Exchange Rate by Gold and Foreign Currency Reserves Management. Tarnobrzeg. 188 p.
10. Mehtiyev J., Magda R. & Vasa L. (2021). Exchange rate impacts on international trade. *Economic Annals-XXI*. Vol.190. Issue 5-6(2). P. 12-22. DOI: <https://doi.org/10.21003/ea.V190-02>
11. Revaluation Vs Devaluation. *Faster Capital*. URL: <https://fastercapital.com/topics/revaluation-vs-devaluation.html>
12. Schmitt-Groh S., M. in Uribe. (2023). Exchange Controls As A Fiscal Instrument. American Economic Association. December 20. 54 p. [ExchangeControlsAsAFiscalInstrument_preview.pdf](#)

Стаття надійшла до редакції 22.03.2025.